

ἐν ἐκαθόντανε νὰ δουλῆψη, μὰ ἤρθε νὰ φάη τοοὶ ἀβαντζα-
δοῦρες.

ἀβαντζαδῶρος ὁ, Παξ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *avanzatore*. Τὸ δ' ἀντὶ τοῦ τ κατ' ἐπί-
φασιν τῆς παραγωγικῆς καταλ. -δῶρος. Πβ. ἀββιζα-
δῶρος, λιμαδῶρος, φουμαδῶρος.

1) Ὁ ἔχων λαβεῖν παρὰ τινος, τὸν ὅποιον ἐδάνεισε,
ποτωτής: Φρ. *Εἶναι τοκιστὴς καὶ ἀβαντζαδῶρος* (εἰρων.
ἀέργου). 2) Ὁ ἔχων κέρδη καὶ εἰσοδήματα χωρὶς
ἐργασθῆ (ἢ σημ. αὕτη ἐγεννήθη ἐκ παρασχετισμοῦ
πρὸς τὸ ἀβάν-τα, ὁ ἰδ.) Πβ. ἀβαν-ταδῶρος.

ἀβαντζάρισμα τό, Ζάκ. Κυκλ. (Νάξ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀβαντζάρω.

1) Προσφορά μεγαλυτέρας ἀξίας διὰ πρᾶγμα τι ἐν
δημοπρασίᾳ, πλειοδοσία Κυκλ. (Νάξ. κ. ἄ.): *Ἐκανα ἀβαν-
τζάρισμα καὶ τὸ πῆρα Νάξ.* 2) Κέρδος καθαρὸν Ζάκ.:
Τ' ἀβαντζάρισμα τῆς πιάσις ἦταν ἐκατὸν δραμὲς (πιάσις = ἐμπο-
ρικὴ ἐπιχείρησις). β) Περίσσευμα, πλεόνασμα Ζάκ.:
Φέτο ἔχω ἀβαντζάρισμα ἀπὸ λάδι.

ἀβαντζάρω Ζάκ. Θήρ. Μῆλ. Σίφν. κ. ἄ. ἀβαντζά-
ρον Ἡπ. (Ἄρτ.) Κυδων. Λέσβ. κ. ἄ. ἀβατζάρω Κεφαλλ.
Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Σῦρ. ἀβατζέρον Βιθυν. Κέρκ.
Κεφαλλ. Κρήτ. Παξ. βαντζάρω Σύμ. βατζέρον Κρήτ.
βατζέρω Κίμωλ. Σύμ. Ἀόρ. ἀβάντζαρα καὶ ἀβαν-
τζάρισα.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *avanzare* = κινῶ, φέρω εἰς τὰ πρόσω,
προάγω, προβιβάζω. Ἡ τοῦ α ἀπώλεια ἐν τῷ τύπ.
βαντζάρω ὀφείλεται εἰς τὴν συνεκφ. μετὰ τοῦ νὰ ἦ θά,
ὡς ν' ἀβαντζάρω - νὰ βαντζάρω.

Α) Μετβ. 1) Ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ τινος, εἶμαι
ἀνώτερός τινος Ζάκ. Κρήτ. Σύμ. κ. ἄ.: Ἄσμ.

Γιατὶ θεωρῶ καὶ βάντζαρες τὸβ βασιλεῖς 'ς τὴ γνῶσι
Σύμ. 2) Προσφέρω περισσότερα, πλειοδοτῶ ἐν δημο-
σίῳ πλειστηριασμῷ πρὸς ἀγορὰν πρᾶγματός τινος Θήρ.
Κίμωλ. Κρήτ. Κυδων. Λέσβ. Μῆλ. Νάξ. Σίφν. Σῦρ. κ. ἄ.:
Ἀβατζάρισα πενήντα γρόσια (κατὰ πενήντα γρόσια. Τὸ
γρόσι εἶναι νόμισμα Τουρκικόν) Κρήτ. *Τήνε βατζέρον* τῇθ
θεμωνιά Κίμωλ. *Ἐβάτζαρε* τὸ μονκατᾶ (ἐπλειοδότησεν εἰς
τὴν ἐνοικίᾳσιν τοῦ φόρου τῆς δεκάτης) Κρήτ. Πβ. ἀναβαν-
τζάρω. β) Αὐξάνω τι Κρήτ.: *Νὰ τοῦ βατζάρης* τοῦ
χτημάτου τὸ γέμι (νὰ αὐξήσης τὴν τροφήν τοῦ ζῴου). 3)
Ὑπερτιμῶ τι Κρήτ. Σῦρ.: *Ἀβατζάρανε* τὸ ψωμί Κρήτ.
Ἀβατζάρισε τὴ ζάχαρι Σῦρ. 4) Ἐχω δοῦναι ὑπόλοιπον
χρηματικῆς ὀφειλῆς, ὀφείλω ὑπόλοιπον Κέρκ. Κεφαλλ. κ. ἄ.:
Τί σοῦ ἀβατζέρον; Κέρκ. *Σοῦ ἀβατζέρον* πέντε δραχμὲς
Κεφαλλ. 5) Ἐχω λαμβάνειν παρὰ ὀφειλέτου συνή-
θως ὑπόλοιπον τοῦ χρέους τοῦ Ἡπ. (Ἄρτ.) Ζάκ. Κέρκ.
Κεφαλλ. Παξ. κ. ἄ.: *Ἀβατζέρον* δέκα δραχμὲς ἀπὸ τὸν
δεῖνα Κέρκ. *Ἀβαντζάρω* νὰ λάβω δέκα δραχμὲς (παρα-
τηρητέα ἢ κατὰ πλεονασμὸν χρήσις τοῦ ρ. νὰ λάβω)
Ζάκ. 6) Ἐχω περίσσευμα, συνήθως ἄνευ ἀντικ.
Κεφαλλ.: *Παροιμ. Δούλευε νὰ ζῆς καὶ κλέφτε ν' ἀβατζέ-
ρης* (ὅτι μὲ τὴν ἐργασίαν μὲν κατορθώνει τις νὰ ζῇ, ἀλλὰ
μὲ τὰς κλοπὰς νὰ κάμνη καὶ περισσεύματα καὶ ἐπομένως
νὰ πλουτήσῃ).

Β) Ἀμτβ. 1) Προχωρῶ Κεφαλλ. Παξ. κ. ἄ.: *Πολὺν*
ἀβατζάρισε Κεφαλλ. *Μὴν ἀβατζάρης* πολὺν (συνήθως ἐπὶ
πλοίου προσεγγίζοντός που) Παξ. 2) Προοδεύω,

προκόπτω Σῦρ.: *Τὸ παιδί ἀβατζάρισε.*

3) Περίσσεύω, πλεονάζω Ζάκ. Κεφαλλ. Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ. ἄ.: *Μοῦ*
ἀβαντζάρισε ὁ μουστός καὶ δὲν ἔχω ἀγγεῖα νὰ τὸν βάλω Ζάκ.
Σοῦ ἀβαντζάρισε τίποτα τροφή νὰ μοῦ δώσης; αὐτόθ. *Ἐφταξε*
τὸ ψωμί τ'ς ἐργάτες; — *Ἐφταξε* καὶ ἀβάτζαρε καὶ πολὺ Κρήτ.
Τ' ἀβατζάρισε πεντακόσια γρόσια κάθε μῆνα αὐτόθ. *Πὰς*
καὶ ἀβατζάρισε σοῦ νὰ μοῦ δανείσης ἓνα ψωμί; (πὰς = μὴπως)
Ἀπύρανθ. || Παροιμ. *Ἀβάτζαρε* τοῦ σκύλλον πίττα (εἰρων.
ἐπὶ τοῦ ἀπόρου, ὁ ὅποιος θέλει νὰ ἐπιδειχθῇ ὡς εὐπορός)
Κρήτ. *Τοῦ χωριάτη* τὸ σκοινὶ μονὸ δὲ σώνει, μὰ διπλὸ σώνει
καὶ ἀβατζέρον (ἐπὶ ὑπολογισμῶν μωρῶν καὶ ἐσφαλμένων.
Πβ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 4, 488) Κεφαλλ. β) Μένω ὡς
ὑπόλοιπον, ὑπολείπομαι ὡς περίσσευμα Ζάκ. Κρήτ. κ. ἄ.:
Ἄσμ.

Ἄσ τὴν Ἀραπὰ πουλήσανε οἱ Τοῦρκοι τὰ παιδιὰ μας
καὶ ὅσοι καὶ ἂν ἀβατζάραμε εἰς τὰ βουνὰ γλακοῦμε
ξυπόλυτοι καὶ δλόγδυμοι γιὰ νὰ λεντερωθοῦμε

(γλακῶ = τρέχω) Κρήτ. 4) Ὑπερτιμῶμαι Βιθυν.: *Τὸ*
στάρι ἀβατζάρισε.

ἀβάντζια ἐπίρρ. ἀμάρτ. ἀβάτζια Κρήτ. ἀβάτζιο
Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀβάντζιος.

Πολύ, ὑπερβολικῶς, ἐπὶ πλέον, παραπάνω: *Ἀγαπᾷ*
τὴνε τὴ φιλαινάδα τὴν ἀβάτζια. *Ἀβάτζια* ἀγαπῶ αὐτὸ τὸ παιδί.
Ἀγόρασα κρέας ἀβάτζιο. *Αὐτὸ ποῦ κάνεις εἶν' ἀβάτζιο.* Πβ.
ἀβάντζο 2.

ἀβάντζιος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀβάτζιος Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀβάντζο.

Ἀνώτερος, ὑπέρτερος κατὰ τὴν κοινωνικὴν θέσιν, τὸ
ἀξίωμα, τὰς γνώσεις κττ.: *Εἶν' ἀβάτζιος* τῆς (ἐπὶ συζύγου
ἀνωτέρου τῆς συζύγου του).

ἀβάντζο τό, Ζάκ. Ἰων. (Κρήν.) Μῆλ. Πελοπν. Σίφν.
κ. ἄ. ἀβάτζο Κεφαλλ. ἀβάτζου Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἀβάζο
Ἀθῆν. Θράκ. (Καλαμ.) κ. ἄ.

Ἰταλ. *avanzo*.

1) Κέρδος, ὠφέλεια Ζάκ. Κεφαλλ. κ. ἄ.: *Δὲν ἔχω ἀβά-
τζο* ἀπὸ ἐκεῖνη τὴ δουλειᾶ Κεφαλλ. *Ἐτοῦτα εἶναι τ' ἀβάτζα* μας
αὐτόθ. 2) Ἐπιρρηματ. ἐπὶ πλέον, περισσότερον
Ἀθῆν. Θράκ. (Καλαμ.) Ἰων. (Κρήν.) Μῆλ. Πελοπν. Σίφν.
κ. ἄ.: *Θὰ δώσω γι' αὐτὴ τὴ δουλειᾶ* πενήντα φράγκα καὶ
ἀβάντζο Κρήν. || Φρ. *Πάω ἀβάντζο* (αὐξάνω κατὰ τι τὴν
προσφοράν, προσφέρω μεγαλυτέραν τιμὴν, πλειοδοτῶ)
Μῆλ. *Τὰ πενήντα ἀβάζο* τὰ χει (εἶναι μεγαλύτερος τῶν 50
ἐτῶν) Ἀθῆν. *Τὰ ἑβδομήντα* πέντε ἀβάζο εἶναι (εἶναι ὑπὲρ τὰ
75 ἔτη) Καλαμ. Πβ. ἀβάντζια. 3) Ἐμπρός, πρόσω,
ἐν τῇ φρ. ἢ ἀβάτζου ἢ καβάτζου (ἢ ἐμπρός ἢ ὀπίσω, ὅ,τι
βγῇ) Νάξ. (Ἀπύρανθ.), λ. χ. νὰ βουλλώσω θέλω τὰ μάθια
μον, νὰ σαριτάρω πλεὰ κάτω καὶ ἢ ἀβάτζου ἢ καβάτζου.

ἀβάν-τι ἐπίρρ. Ζάκ. Θήρ. Κέρκ. Κεφαλλ. Παξ.
Πελοπν. (Συγκὰ Κορινθ.) Σίφν. κ. ἄ. ἀβάν-τι τό, Ἰων.
(Κρήν.) ἀβάν-τε Ἀνδρ. Σαλαμ. κ. ἄ.

Ἰταλ. *avanti* καὶ *avante* = πρότερον, ἔμπροσθεν,
ἐμπρός.

1) Προηγούμενος Σίφν.: *Θὰ φύετε μὲ ὥρα* ἀβάν-τι

2) Ὡς παρακελευσματικὸν μόρ. ἄγε, ἐμπρός! συνή-
θως παρὰ τοῖς ναυτικοῖς Ζάκ. Θήρ. Κέρκ. Κεφαλλ. Παξ.

